

SLOVENSKI INFORMATIVNI LIST V AUSTRALIJI. SYDNEY, MELBOURNE, ADELAIDE, PERTH, BRISBANE, HOBART. ★ Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a periodical.

Ob grobu Ivana Zormana

ZADNJIČ SVA SE SREČALA na St. Clair Ave. Kljub bolezni, ki se mu je poznala na obrazu in na glasu, je veselo pozdravil in se prijazno nasmejal. „Kako je? Bo Domovina še dolgo obstala?“ je povprašal.

Pogovarjala sva se o slovenstvu v Ameriki in njegovih izgledih za bodočnost. Priporovedoval je iz svojih preteklih skušenj. Koliko dela je bilo, koliko truda, da se je ohranila slovenska misel, da se je ohranil slovenski duh vsaj ponekod!

Pokojni Ivan je priporovedal več kot kdorkoli, da se je slovenski duh tod tako dolgo ohranil. Njegova ljubezen do slovenstva je bila resnična in globoka, to ne dokazujejo samo njegove pesniške zbirke, to dokazuje vse njegovo javno delo, to dokazuje vse njegovo življenje!

Ivan Zorman je bil pesnik, skladatelj, pevec in učitelj petja, bil pa je, kar je še veliko več, človek resnične srčne kulture, značajen mož, ki je v svojem bližnjem videl brata ter zato njegove slabosti milo sodil, pa zato bolj cenil njegove vrline. Za vsakega je imel besedo priznanja in pohvale, med tem ko je bil v kritiki vedno umirjen.

Bil je tudi preprost in skromen! Med vsemi onimi, ki so prišli v to deželo pred drugo svetovno vojno, ga ni bilo boljšega poznavalca slovenske besede, kot je bil pokojnik, ki sta mu slovenčina in angleščina enako lepo tekli. Nikdar se ni s tem postavljal! Imel je poleg strokovnega znanja tudi obširno izobrazbo, pa je vendar z zanimanjem prisluhnil tujemu mnenju in se rad razgovarjal s komerkoli, naj je bil učen ali preprost.

Ivan Zorman je bil vesel vsakega rojaka, ki je dosegel kak uspeh. Z njim se je veselil in bil z njim ponosen. V njem ni bilo nevoščljivosti, ki jo sicer tolkokrat srečamo med ljudmi. Kako je rad pohvalil Karla Mauserja in njegovo pisanje, kako všeč mu je bil njegov slog, njegova gradnja povesti! Rad je pohvalil nastope Glasbene Matice in Korotana, čeprav so jih pripravili drugi!

Do zadnjega je z velikim zanimanjem sledil slovenskemu kulturnemu življenju tu v Ameriki, v vsem slovenskem zamejstvu, pa tudi doma!

Ivan Zorman je bil človek, je bil mož, kot jih ni dosti med nami! Kot značajnega moža, kot ljubezljivega človeka, ki je bil povsod

pripravljen pomagati, ga bodo pogrešali sosedje, znanci, vsa naseljena!

Ivan je bil slovenski ameriški pesnik. Edini starega rodu! Nje-

pri njem navadilo slovenske besede, jo vzljubilo, kot jo je on ljubil, jo ohranilo!

„Obilo uspeha pri delu!“ je povočil pri slovesu.

Poslovil se je od vseh ter odšel k Njemu, ki mu je nad 40 let pri Sv. Lovrencu prepeval v čast in slavo!

Z njegovim odhodom je ameriška Slovenija izgubila veliko. Na narodnem in kulturnem polju je

nastala zrzel, ki jo ni mogoče izpolniti. Pokojni Ivan je bil nežen in mehak, pa bil vendar močan steber slovenstva v Amerikil!

Ohranimo ga v spominu s tem, da ljubimo slovensko besedo, slovensko kulturo, slovensko narodnost tako iskreno, tako nesobično, tako požrtvovano, kot je vse to on ljubil. — Ameriška Domovina — Vili.

Ivanu Zormantu v slovo

OMAHNIL SI, BESEDE VELIKAN —,
BESEDE NAŠE, VEČNE MUČENICE;
NA STRMI POTI ISKAJOČ RESNICE,
GRADIE SI, ZIDAL — NAŠIH DNI TLAČAN.

NOCOJ SO TVOJE USTNE ONEMELE,
UGASNILO SRCE NIKDAR IZPETO,
— PREHITRO JE BILO SIROTAM VZETO —,
ROKE SO SE V POSLEDNJI MIR RAZPELE.

TELO POČIVA, DUH BO ŽIVEL VEKE!
LJUBEZEN TVOJA KAKOR NIKDAR PREJE,
IZ PESMI ČISTO, KLENO SEME SEJE,
ČEPRAV SI TI ONKRAJ VELIKE REKE.

MOLČE SKLONILI SO OČANCI GLAVE,
SLOVENIJA POVODI IHTI, ŽALUJE,
SAJ PEVEC, KI JE Z NJO ODŠEL NA TUJE,
OMAHNIL JE ŽA DELO MAJKE SLAVE.

M. Jakopič

govo ime bo zapisano v slovenski slovstveni zgodovini kot ime pesnika, ki je povezal obe svoji domovini, staro in novo, obe ljubil, o obeh in obema pel.

Bil je skladatelj. Njegove skladbe ne pojejo naši zbori samo tu v Ameriki, pojo jih tudi doma. V teh skladbah, v svojih pesmih bo živel, živel v stari in živel v novi domovini, dokler se bo v njej ohranila slovenska pesem!

Kot kulturni delavec se je trudil v neštetih naših društvih in pevskih zborih, kot organist je 40 let vodil cerkveni pevski zbor pri Sv. Lovrencu. Koliko ljudi je šlo skozi njegovo šolo, koliko se jih je

Po livadah ob glavnih prometnih razdejanih cest in porušenih mostov, komaj za silo popravljenih, so se valili milijoni človeških bitij v vse smeri. Preseljevanje narodov

Med njimi so bili, ki so se po dolgoletnem ujetništvu vračali domov. Srca so jim bila polna nad in načrtov za bodočnost. In so bili taki, ki so z negotovostjo v srcih zapuščali domove ter bežali v neznanu tujino in še bolj neznanu bodočnost.

Na obali Jadrana je bila zbrana skupina slovenskih beguncov. Poslednji žarki sonca so jo obsevali. Njegova blešeča obla se je že žilah so naglo nastajale nove žižne

ograje za nadaljnje stotisoč. Preko umikala za vrhove apeninskih gora.

Bosonogi ribiči so pripravljali mreže in čolne za večerni ribolov. Od nekod je prihajal vonj po pečenih ribah.

Pogledi beguncev so bili uprti na širno morje. Njihove oči pa niso uživale igre valov, hitele so dalje. Kot da iščejo v daljavi obriše domačih planin v odmaknjem rodnem kraju. Na obrazih si lahko razbral trpljenje src. Na njih si lahko videl misli na dom, na drage, na izgubljeno domovino.

Nenadoma se jih grla sprostijo v pesem. Prvi glasovi so tihi, kakor da bi se pesem sramovala svoje nežnosti. Kmalu postanejo jačji in polagoma se zlijejo v mogočen spev o ljubezni do domovine ...

Tuji so se začeli zbirati okoli skupine pevcev. Utihnili so njihovi medsebojni pogovori, vsi so molče prisluhnili pesmim, ki so se vrstile druga za drugo. Niso razumeli besed, a obrazi so se jim zresnili, poplemenitili. Srca so čutila milino melodij, ki so pele o neznanih lepotah, o žalosti in veselju, o ljubezni in zvestobi.

Tudi ribiči so prisluhnili pesmi, prisluhnili je večerno morje. Z vsemi drugimi sem prisluhnili jaz sam. Stal sem med pevci. Nimam glasu, da bi potegnil z zborom, sem pa toliko bolj veren poslušalec.

Zamknjen sem sledil napevom in besadam, kar začutim, da me nekdo nalahno drega. Ozrem se in zagledam na iztegnjeni roki ameriškega črnca velik kos čokolade. Odkimam, a čokolada ne izgine spred mojih oči in prijetno šegeče v nos. Pogledam možu v obraz in vidim, da mu solze polze preko lic. Skloni se do mene in zašepeta na uho:

„Čudovito, prekrasno! Imam občutek, da sem doma ...“

Šele leta pozneje, ko sem spoznal lepoto duhovnih pesmi njegovih rojakov, sem se zavedel globine in vrednosti poklona, ki ga je črn mož slovenski pesmi napravil. — Zvonimir Hribar.

V SPOMIN ARHITEKTU PLEČNIKU

P. Martin (Nadaljevanje.)
Plečnikova zvestoba v malem.

Z ISTO SKRBJO, natančnostjo in ljubezni, ki je z njo znal graditi katedrale, se je zavzel tudi za prav majhne in neznatne stvarce. Treba je bilo, na primer, napraviti svetilko, ki naj sprembla sv. Rešnje Telo na poti k bolniku. Pazljivo je poslušal vrsto pogojev, ki jih je treba upoštovati:

Ker dandanes duhovnika ne sprembla na taki poti mežnar, ampak ministrant, mora svetilka biti majhna, da dečka ne bo tolkla po petah; ne sme biti nekaka igrača, ki bi dečka mikala, da bi se z njo igral; narejena mora biti tako, da neroden deček ne bo razbil stekla; sveča v njej mora zmerom stati pekonci in se ne sme cediti, tudi če bi ministrant svetilko nerodno držal; mora taka, da nihče ne bo mogel vanjo vtakniti predolge sveče, ki bi svetilko okadila; ker bo ministrant ob dežju držal v eni roki dežnik, v drugi svetilko, tretje roke pa nima, morata biti svetilka in zvonček tako združena, da bo zvonček tja grede zvonil, nazaj grede pa molčal ...

Ko se je ustavil naval teh pogojev, se je umetnik nasmehnil in dejal:

"No, prav lepo skromni ste. Ali imate še kak pogoj?"

"Še enega!"

"In kateri je ta?"

"Lepa naj bo!"

Sklonil je glavo, svaljkal bradico in dejal:

"To pa — če bo Bog dal. Bomo poskusili."

Svetilka je nastala. Ko je stal pred njo mlad gradbeni inženir in videl, kako so vsi našteti pogoji genijalno izpolnjeni, je pretresen pripomnil:

"Imam občutek, da stojim pred

katedralo."

Drug primer:

Ko je neki sivolas inženir stal pred vrtati, ki v Stranjah vodijo od oltarja v zakristijo, je pobožal kljuko in dejal:

"Že samo zaradi te kljuke Slovenci nismo vredni, da Plečniku poljubimo podplate."

Najvišji ponos — najgloblja ponižnost.

Po mišljenju nasprotno usmerjen človek me je vprašal:

"Kako morete sodelovati s človekom, ki je po vsem svojem bistvu aristokrat? Ali vam ni preprost človek bliže kot tak imenitnik?"

Odgovoril sem mu:

"Škoda, da se ne morete spremeniti v muho in sesti zraven na mizo, ko se Plečnik dogovarja s vojimi mojstri, izdelovalci njegovih umetnin. Škoda, da ne morete videti spoštljive pazljivosti, ki jo mojster posveča vsaki besedi teh preprostih mož. Škoda, da ne morete doživeti hvaležnega sprejema vsake misli, ki je Plečniku nova. Lahko pa vidite fotografijo, ki kaže ponižnega cestarja s hlačami, ki so pokrite s samimi krpami, Plečnik pa ljubezni objema roko tega preprostega moža."

Ta slika je bila pozneje objavljena v zadnji Plečnikovi knjigi.

Čestokrat sem bil priča, kako se je Plečnik ponižno vdal, ko med izdelovalci svojih umetnin ni našel moža, ki bi si upal izdelati zamisljeno umetnino v vsej njeni lepoti. Zdela se je preveč drzna, morda nemogoča, morda nerazumljiva. Pa Plečnik ni vztrajal, ni vzklopil. Znal se je odpovedati, čeprav je to nekako tako kot bi črkostavec zahteval od pesnika, da spremeni besed ali verz, ker „ljudje ne bodo razumeli” ...

Če velja izrek, da je težko biti umetnik majhnega naroda, velja to še posebno o arhitektu. Plečnik je doživel mnogo poniževanj, pa je še zagovarjal svoje poniževalce.

Ako si mu skušal izreči sočutje, si zaslil:

"Oh, dragi gospod, biti moramo veseli in Bogu hvaležni, da se vsaj nekaj da narediti. Kar pustimo to reč."

Tu mi prihaja na misel nasproten zgled, ki po svoje osvetljuje Plečnikovo ravnanje.

Neki glasbenik je napravil zelo lep preludij za orgle. Organist je bil navdušen in je začel kompozicijo skrbno vežbat. Toda neko mesto v kompoziciji je bila pretežko. Zdalo se mu je nemogoče, da bi to odigral v pedalu. Stopil je h komponistu in poprosil:

"Dajte to spremeniti, je naravnost neizvedljivo."

Dobil je odgovor:

"Kar sem pisal, sem pisal. Kaj se pa, bedak, lotiš igranja, če ne znaš?"

Podoben odgovor bi bil pri Plečniku — nemogoč.

Toda Plečnik se je dobro zavedal, da je v njem velik umetnik. Bilo je čudovito doživljati, kako se je pogosto nad globokim prepadom njegove ponižnosti zasvetil visok vrh njegovega ponosa. Tu mi zopet prihaja na misel primera.

V osmi šoli nam je profesor z vso ljubezni razlagal prešerna. Prišli smo do soneta: „Sedela ti so z Lavro sestra mlaji ...“ Profesor je dejal:

"Poglejte, fantje, nikjer v Prešernu ne morete zaslediti ošabnosti in napuha, vendar se pa tak velikan svojega daru zaveda in se ga mora zavedati. Mora biti ponosen nanj. Znak pravega genija je popolnoma naraven ponos."

Na te profesorjeve besede sem večkrat mislil ob Plečniku. Posebno ob dogodku s krstilnico v stranjski cerkvi. Predložil mi je načrt in vprašal kot je imel navado:

"Ali boste izvedli? Ali vam je všeč?"

To vprašanje je bilo vedno tako postavljeno, da se je čutila mojstrova bojazen, da utegne načrt ostati na papirju. Ko sem mu odgovoril, da nič ne dvomim, da bomo izvedli načrt in sprejemamo risbo s hvaležnostjo in veseljem, je dejal:

"Zdaj vam pa lahko povem. Poznate me in veste, da nočem vraga klicati. Toda povem vam, če boste to izvedli, je kar dovolj za eno življenje. Drži namreč, da te krstilnice ne bodo hodili gledat samo Slovenci."

To je bilo 1. 1947, ko dežela ni bila na široko odprta zunanjim obiskovalcem. In vendar sem kmalu doživel, da so prišli krstilnico gledat ljudje iz 12 narodnosti!

(Pride še.)

(Nadaljevanje.)

NEKAKO DVE LETI po mojem prihodu v Združene Države je ga Prislandova ustanovila za svoje rojakinje v Ameriki Slovensko Žensko Zvezo. Bilo je mnogo začudenja in zgledovanja: čemu treba nove organizacije? Toda Zveza je naglo rasla in ženske so začele misliti na lastni mesečnik, ki naj bi bil glasilo Zveze.

Seveda je bilo zdaj še vse več pomislek. Torej tudi nov list hčerejo ženske ustanoviti! Čemu neki? Zakaj ne bi Zveza rajši vzela v najem nekaj strani v listu Ave Maria? Že obstoječi list bi se okreplil in si zagotovil bodočnost. Če mu pa Zveza ustvari tekmeča, kdo ve, kdo ve ...?

Toda Zveza je vztrajala pri svojem načrtu in prišla na dan s svojim glasilom ZARJA. Bila je takoj v začetku približno tako velika, kot Ave Maria. Izhaja še danes. Če se ne motim, jo tiskajo v okoli 10.000 izvodih in je obvezna za vse članice. Ni verski list, je pa vseskozi katoliško usmerjen. Res pa je, da uvaja v svoje kolone več in več angleščine ...

Nekaj let pozneje so si slovenski marksisti v ZDA omislili lasten mesečnik pod imenom „Cankarjev Glasnik.“ Imel je biti literaren list, pa poljudno znanstven v propagandne namene marksizma. Tega lista nihče ni smatral za tekmeča

OB ZIBELKI NOVEGA LISTA „ZAR“

P. Bernard Ambrožič

Ave Mariji, to je že res, pač pa je „Cankarjev Glasnik“ dal povod, da je iz katoliških vrst prišel na dan nov tekmeč.

John Jerich, tedanji urednik Amerikanskega Slovence (dnevnika) v Chicagi, je začutil potrebo, da pokliče v življenje svoj NOVI SVET. Ta novi mesečnik naj bi preprečil nevarnost, da bi „Cankarjev Glasnik“ prihajal tudi v katoliške hiše. Spet je bilo polno popraševanja: Ali je nov list zares potreben? Ali ni popolnoma dovolj, da imamo Ave Marijo in Zarjo ...?

Jerich se ni dal oplašiti. Zbral je med narodom nekaj tisočakov za tiskovni sklad in začel. Nad deset let ga je urejeval sam, zdaj ima list že tretjega lastnika in urednika, izhaja pa še. Res pa je, da je list prav letos skrčil svoj obseg na borih osem strani, od teh so pa le še tri slovenske. Vendar je uspel neprimerno bolje kot Cankarjev Glasnik. Tega je dolgo urejeval sam Etbin Kristan in ga držal na dosti primerni višini. Med vojno je Kristan omagal in list prepustil Ivanu Jontezu. Tudi ta je bil dober urednik, bil pa je redka izjema med ameriškimi Slovenci, ki — dasi tedaj še sam marksist — ni mogel ne partizanov ne Tita ne Adamiča. Lepega dne je na veliko

nejevoljo socialistov napovedal „Cankarjevemu Glasniku“ konec. Nikogar ni bilo, ki bi ga skušal spet oživiti.

Po vojni je prišlo mnogo Slovencev v Kanado, po večini v Toronto, ki je prav blizu ameriške meje. Lemontska Ave Maria se je hitro udomačila med njimi. V Torontu so si ustanovili lastno župnijo in postavili cerkev v čast Mariji Pomagaj. Njihov župnik, Jakob Kolarič, je začel zanje izdajati poseben verski list: BOŽJA BESEDA.

Spet je bilo veliko takih, ki so dejali: Čemu nov list? Priznam, da tudi jaz. Zakaj ne bi Canada dobila zase nekaj strani v Ave Mariji, ko je list tam itak že dobro znan? Toda Kolarič je vztrajal, Božja Beseda izhaja, cvete, raste in se širi. Ave Maria tudi zaradi tega novega lista ni nič trpela.

Lani je začel pisatelj Karel Mauser v Clevelandu izdajati literaren mesečnik OZARE. Ni mi znano, če ga kdo smatra za „tekmeč“ Ave Mariji, toda če smem sklepati iz mišljenja prejšnjih časov, bi dejal, da so mnogi tudi ob zibelki OZAR imeli svoje pomislike. Ali je pa morda skušnja že vse izučila? Ta list bi bil tedaj že četrti „tekmeč“ lemontskemu v temu 32 let.

Toda je še cela vrsta drugih „tekmecev“. Iz Argentine prihaja med ameriške Slovence kar na debelo krasno urejevano DUHOVNO ŽIVLJENJE, poleg njega enako sijajen list KATOLIŠKI MISIJONI in še marsikaj. In vendar Ave Maria stoji tik pred svojim zlatim jubilejem vsa trdna, vsa slovenska, polna vere v Boga in vase, da ji še prav nič ne žuga skorajšen pogin.

Naj omenim glede tega lista še dvoje:

V njem ne najdete nič oglasov trgovskih tvrdk, dasi jih je nekoč kaj rada sprejemala. Živi zgolj od naročnine in darov v tiskovni sklad.

Pred 32 leti in še dolgo potem si Ave Maria ni upala živeti brez krajevnih poverjenikov, ki so skrbeli za njeno širjenje in pobirali naročnino. Vrh tega je morala imeti še stalnega potovalnega zastopnika, ki je bil neprestano na poti iz naselbine v naselbino in je od hiše do hiše pobiral naročnino.

Zdaj pa že nekaj let izhaja list kaj gladko brez tega dragega aparata. Ljudje so se navadili, da plačajo naročnino po pošti. In ne le kakih 600, rajši jih je 6.000!

V naslednjem bomo nekoliko odgovorili na vprašanje, kako je moglo priti do tega, da je danes vse tako drugače kot so napovedovali pred 32 leti. (Pride še.)

NAŠ DOMAČI HERBARIJ

CELOVSKA MOHORJEVA DRUŽBA je izdala za doplačilo knjige: NAŠE ZDRAVILNE RASTLINE. Spisal jo je dr. Franc Mihelčič. Knjiga je odlična. Z veseljem jo jemlje v roke prepost človek, ker je lahko razumljiva, pa tudi strokovnjaka mora zadovoljiti.

V uvodu nam pisatelj analizira rastline in nas na splošno seznanja z njihovimi lastnostmi. Nato daje praktična navodila za nabiranje, shranjevanje in pripravljanje zdravilnih rastlin. Končno doda nekaj pojasnil o boleznih in njihovem zdravljenju.

Drugi del knjige nas seznanja z imenoslovjem zdravilnih rastlin po abecednem redu. Vsako ime rastline je podano v treh jezikih: latinskem, slovenskem in nemškem. Za nekatere rastline pove tudi njihovo prvo domovino, odkoder so se potem preselile na slovensko ozemlje. Pove tudi, na kakšnih krajih naj iščemo to ali ono rastlino. Razloži nam praktično lastnosti in kakovosti vsake. Opisu poedine rastline je dodano točno navodilo za zdravilno uporabo s tako natančnostjo, da se tudi začetnik v teh račeh ne more zmotiti, če je količaj pazljiv.

Nato knjiga daje navodila, katere rastline naj gospodinja redno hrani v domačem herbariju, da jih ima pri navadnih obolenjih hitro pri roki.

Knjigo zaključuje slovarček rastlinskih imen v treh jezikih. Za dodatek so navržene slike zelišč v barvah in pod njimi najdemo slovenska imena.

V Avstraliji ne uspevajo vse zdravilne rastline, ki jih navaja knjiga, le kakih 50 med njimi sem mogel ugotoviti za Avstralijo. Te si lahko vsaka gospodinja nabere po vseh delih Avstralije. Naj bodo tu naštete s slovenskimi in angleškimi imeni. Vsem slovenskim gospodinjam priporočam, da si

omislijo domač herbarij z najvažnejšimi zdravilnimi rastlinami. Arnika — leopard's bane; brinje — juniper; babji prstanec — marigold; bezeg — elder, common; češmin — barberry; dobra misel — marjoram, wild; dresen, ptičji — wireweed; glog, navadni — hawthorn; grizevnjak, tavžentroža — centaury, common; gladež, navadni — rest-harrow, spiny; gosja trava — silverweed; hrast — oak; korenje — carrot, common; komarček — fennel; kopinjak — blackberry; krénica — St. John's wort; kreša, vodnja — watercress; kadulja, travniška — sage, meadow; kopriva, žgoča — nettle, tall; lučnik — mullein, great; lan — flax, linseed; lipa, velelista — linden, large leaves; lapuh — coltsfoot; lipa, malolistna — linden, small leaves; marjetica — daisy; metla, črna — horehound; melisa — balm; metla, poprova — peppermint; malinjak — raspberry; oves — oat, common; pirika — caouch, English; peteršilj — parsley; potrošnik — chicory; plahtica (Marijin plašček) — lady's mantle; rman — milfoil; rožmarin — rosemary; řeprat — dandelion; slez, ajšp — marshmallow; slezenovec — mallow, tall; šipek, divja roža — dog rose; trpotec — ribwort, ribgrass; triplat, grško seno — fenugreek; vijolica, dišeča — violet; vrba, bela — willow, white; vratič — tansy, common.

Jože Maček.

Moje Priponome

MORAM SE GLASNO pridružiti trditvi g. Oppelta, da so MISLI zadnje čase boljše in boljše. Bolj pestre in bolj živahne. Tak občutek imam. Nekoč sem že pisala, da smo vsi, ki se zbiramo okoli MISLI, kakor ena sama družina. Pogrešam v listu g. Čuješa. Dajal nam je dosti snovi za zdrav in prijeten nasmeh. Naj se še oglasi!

G. Oppelt trdi, da so članki g. Hribarja odlični. Da, pa tudi zelo potrebni. V njegovih člankih sveti luč, ki nam kaže pravo pot. Naj se nam oglasi v vsaki številki!

Rada bi pohvalila gdišnjo Rudolfov. Pa nimam besed. Premalo je, če zapišem, da je njena poezija krasna. V meni njene pesmi pričrajo občutke, ki so nepopisni.

Tudi g. Maček je izredno globok. Kako čuti z naravo in jo čarobno slikati! Njegov članek v septemburu me je resnično presunil. Kot je on zbežal pred gnezdom z mladički, tako sem jaz zbežala od MISLI. Nisem mogla več čitati, tako mi je prizor segel v srce. List, ki ima take sodelavce in nam prinaša take vzgojne članke, je vreden vsega priznanja.

V zvezi z listom MISLI je le to žalostno, da nam mora uprava o svojih težavah tako brez ovinka povedati. Tudi jaz poznam nekaj takih, ki radi berejo list, na načrtnino se pa ne spomnijo. Ne morem se temu načuditi, ker lahko rečem, da so drugače odlični ljudje. Kdaj se bodo zavedeli, da s svojo zanikernostjo mečejo čudno luč na vso našo slovensko skupnost?

Še nekaj drugega je narobe glede MISLI. To velja za našo hišo. Bom povedala v verzih:

Čaka me hiša in družina,
ne slisim ure tik-taka.
Moj mož je že davno z vlaka,
prispel je na delo v tovarno.

V meni miru ni,
motika mi ne diši.
Zgrabim pero in na papir
izlivam svoj nemir.

Pod mrak šele na polje hitim,
živino in hišo urednim.
Z mrakom mož se vrne. Namesto
večerje
najde na mizi — popisane
papirje ...

Pavla Miladinovič.

KDO MORE USTREČI?

Naprošen sem, da bi zvedel, kje je Marcel Zaletel, iz Loke pri Gorici. Oglašal se je iz Sydneja še v letu 1954, potem je izginila vsa sled za njim. Prosim poročila na naslov: Marijan Hrovat, 65 Panton St., Golden Square, Béndigo, Vic.

Kdo ve, kje je Anton Rosič, ki je nekje v Avstraliji od leta 1950? Zdaj je star 30 let in je doma iz Breginja pri Gorici. Pred časom je bil v Tasmanijski, pa so začela pisma prihajati nazaj. Poročajte na naslov sestre: Elizabeta Rosič, Correo 6, Casilla 5562, Santiago de Chile.

Dne 3. maja zjutraj je na Rijeki preminul nas dragi oče, last, ded in praded

FRANJO KNEŽIĆ

v 82. letu življenja

Pogrebna opravila za dragim pokojnikom so bila 4. maja na pokopališču Kozale.

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam izrekli soziale in rajnike z molitvijo spremigli k vescemu potru.

Zalujoci: Franc in Baris, sinova Ljubomira, Marija in Rozica, hčere Ostali sorodniki

VZORNI NASELJENCI

PRAV V ČASU, KO OPAŽAMO v avstralskem dnevnom časopisu nasprotuoča si mnjenja o novih naseljencih, njihovih vrlinah in doprinosu k blagostanju Avstralije, pa še o njihovi iskrenosti do nove domovine, je minister za imigracijo, Mr. Athol Townley, podal seznam pogojev, ki napravljajo vzorne naseljence.

Vsa ministrova izvajanja bi se dala skrēti na dvoje točk:

Vzoren naseljenec se bo čimprej naučil tukajnjega jezika, da bo mogel izkoristiti vse možnosti, ki mu jih nudi Avstralija.

Vzoren naseljenec ne bo pozabil na svojo rojstno domovino, na njene navade in običaje. Z ohranjevanjem najboljšega narodnega blaga, posebnosti iz kulture in običajev rodne zemlje, bo mnogo doprinesel k duhovnim in materialnim vrednotam nove domovine.

Ta izjava g. ministra je važna in pomembna. Zlasti za tiste, ki so v zadregi in negotovosti glede svojih odnosov do rodne zemlje in svojega naroda. Besede g. ministra so dovolj jasen dokaz, da Avstralija ne pričakuje od novih naseljencev le povečanja svoje delovne sile, temveč tudi prispevanja k njenemu kulturnemu in sploh duhovnemu življenju.

Vsi, ki so tu že nad pet let, vedo povediti, da je razlika med Avstralijo ob njihovem prihodu in danes kot noč in dan. In to ne na slabo stran, ampak na dobro. Prav rad verjamem. Že po naravnem zakonu je nemogoče, da se vpliv imigrantov ne bi poznal, vsaj na enem ali drugem področju. Saj zdaj je že na vseh osem nekdanjih Avstralcev en nov naseljenec.

Razumljivo pa je, da razvoj asimiliranja različnih navad, načinov vsakdanjega življenja, družabnosti in njenih običajev, zahteva svoj čas. Dokaz temu je Severna Amerika, ki si je sicer prisvojila angleški jezik, a njena mentaliteta, običaji in način življenja se bistveno razlikuje od Britancev. Nekateri krogi v Avstraliji se zelo bojijo, da bo vpliv nebritanskih in poleg tega še katoliških naseljencev bistveno spremenil značaj dežele. Zato se bore proti doseljevanju nebritanskih ljudi.

V tem seveda ne vidimo drugega kot ozkosrnost in sebičnost. Pri tem pa se moramo zavedati, da smo poklicani dati Avstraliji vse najboljše, kar smo prejeli od svoje domovine SLOVENIJE, kajti napred te dežele in neno blagostanje bo tudi v našo korist, še bolj pa v korist naših otrok. — Zzonimir Hribar.

Pisma Misijonarke

Apia, Western Samoa.

OGLAŠAM SE S SVOJEGA novega mesta in pozdravljam vse znance in znanke v Avstraliji. Je že minilo skoraj leto, kar sem zapustila Deer Park blizu Melbourna. Moje delo tam je obstajalo iz poučevanja v župnijski šoli in skrbi za nove naseljence v okolici. To delo sem imela neizmerno rada, vednar sem ob njem mnogo sanjala o svojem prejšnjem delovanju na otokih Fiji. Zmerom sem upala, da se vrnem tja nazaj. Prišlo je pa drugače, predstojniki so me poslali v čisto nov delokrog. No, Samoa je zdaj moja nova domovina, pa sem se tudi tukaj kar hitro privadila.

Morda bo bralce MISLI zanimalo, kaj tukaj počenjam. Od osme do dvanajst ure vsak dan poučujem v šoli: verouk, angleščino, matematiko, sociologijo, knjigovodstvo, strojepisje, stenografijo in pisarniško prakso. Ob popoldnevih se bavim s skavtkami, športnimi igrami itd. Mladi Nemki, ki je šele letos prišla sem,

dajem privatne angleške ure. Samo se pa učim samoanskega jezika, ki je že moj šestnajsti! Pomagam tudi pripravljalci prihodnjih bazar in vmes pišem učno knjigo za socialne predmete na naši šoli, zakaj tu ni nobenih dobrih knjig za ta predmet, oziroma so vse predrage. Prevajam tudi neko francosko versko knjigo v angleščino — torej sem kar dovolj zaposlena, da ne utegnem dosti mislit na Avstralijo ali Fiji. Tudi drugim posvetnim muham ni prostora v moji glavi.

Ponovno pozdravljam vse znance in jim želim vse dobro.

Sister M. Caritas (Zaplotnik),
Marijina misijonarka.

SMEŠNICE

Učitelj v šoli: „Kdo ve povedati, kateri mesec ima 28 dni?“

Mihel: „Jaz, gospod učitelj!“

Učitelj: „No, pa kar povej.“

Mihel: „Osem in dvajset dni ima vsak mesec, skoraj vse pa še več.“

DEKLETA ČAKAO...

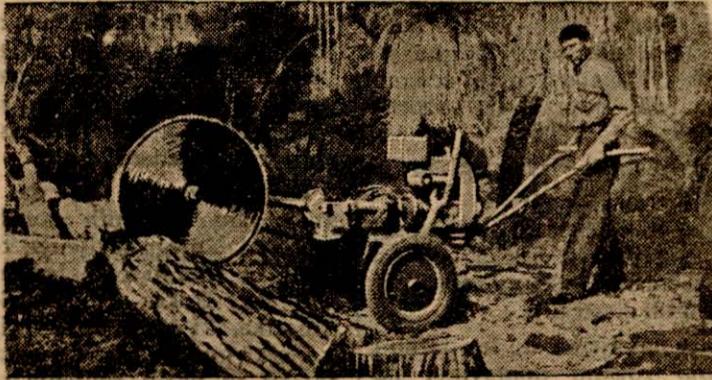
PRINAŠAMO SEZNAM deklet, ki čakajo v taborišču Brindisi na odhod v Avstralijo. Nič ni gojovo, da pridejo na vrsto, razen če se kdo tukaj zanje zavzame. To se pravi, ponuditi jim mora streho in oskrbo za prve dni, kvečemu tedne, po prihodu. Ni pa treba delati nikakih papirjev. Avstralska katoliška organizacija bo poskrbela, da dobijo delo kot služkinje, toda za prvo silo bi jih kdo moral vzeti pod streho.

Številka poleg imena tu spodaj pomeni starost, drugih podatkov zaradi pomankanja prostora ne podajamo. Kdor bi se zanimal za katero od njih, ki mu njeni ime

znano zveni, naj se obrne za podrobnosti na naslov MISLI ali še bolje naravnost na naslov: Rev. Fr. Tierney, 175 Elizabeth St., Sydney.

Anžur Angela 19; Avguštin Marija 23; Baša Marija 20; Bergant Matilda 29; Bergoč Stanka 30; Cijan Rozana 21; Cizej Nada 22; Hršnik Uršula 20; Fidel Ivanka 23; Jančar Zora 20; Korče Angela 24; Logar Frančka 20; Melečkar Kristina 22; Mezgec Marija 21; Peterlin Marija 37; Rener Cvetka 20; Rener Ivanka 25; Skerlj Rezika 26; Stemberger Tončka 21; Turk Pavla 25; Tutek Tončka 29; Vadnal Marija 21; Zele Ivanka 19; Žužek Jožica 19.

NAJBOLJSA MOTORNA ZAGA

"New Dennis" zaga z motorjem 10 konjskih sil! Cirkularka s prečnikom 42 incev reze v navpicni in vodoravni legi. Motor ne služi samo za pogon zage, ampak tudi za njeno premikanje od enega kraja na drugi brez kaksnega koli truda doticnega, ki jo uporablja. Dejstvo je, da je to naravnost idealna zaga za delo v gozdovih (to je za zaganje stojecih dreves kakor tudi lezicnih debel in vej).

Namesto da placate orog £400 za stroje, ki se dalec niso tako dobrni, lahko dobite "New Dennis" 10 HP kompletno zago za £295. V tej ceni so že vključeni stroški prevoza letalom in (po potrebi) z drugimi najhitrejšimi razpoložljivimi prevozni sredstvi prav do kraja, kjer delate ali stanujete. Radi tega imate lahko to motorko v rokah najpozneje tekom 48 ur po narocilu, ne glede na to, v katerem kraju Avstralije se nahajate. Tudi vec let pozneje, ako Vam bo slučajno potreben kak rezervni del, ga bo tovarna poslala z letalom, ne da bi morali placati stroške prevoza.

DENNIS POWER SAWS PTY. LTD.

38 Hardy Road, Maylands

Zastopnik Dr. J. Koce, G.P.O. Box 670, Perth, W.A.
Odrezite in posljite sledeci kupon:

Dr. J. KOCE G.P.O. 670, PERTH, W.A.

Posljite mi prospekt z opisom "New Dennis" motorne zage.

IME IN PRIIMEK .....

NASLOV .....

NAROČNINA MISLI — £1-0-0 letno

PORAVNAJTE NAROČNINO

TONE BEZJAK

Tel. 326

Box 109, Cooma, N.S.W.

Tel. 326

Nudi Slovencem kjer koli:

PISALNE STROJE, Olympia, Olivetti, Hermes itd.
KLAVIRSKA HARMONIKA, Hohner, Scandalli, Serenelli itd.

RADIOAPARATE, Philips, Kriesler, H.M.V. itd.

FOTOAPARATE, Leica, Retina, Voigtlander, itd.

APARATE ZA BRITJE, Remington, Sunbeam, Philishave itd.

HLADILNIKE IN SIVALNE STROJE. — Vse blago s tovarniško garancijo. Franko po posti.

Narocilnica: Zanimam se za .....

Ime in naslov .....

MELBOURNE!	VICTORIA!	MELBOURNE!
,,CVETOČA POLJANA''		
Prireditev Slovenskega kluba. Prahran Town Hall, Greveille St. V soboto 19. oktobra 1957 ob 6. zvečer. Za vse preskrbreno. Vljudno vabi ODBOR.		

MELBOURNE!	VICTORIA!	MELBOURNE!
Slovenski pevski zbor TIGLAV vabi na PEVSKI KONCERT v soboto zvečer 2. novembra Forester Hall, 170 Latrobe St., Melbourne Nosproti muzeja, ki je na Swanston St.		
Triglav		

Izpod Triglava

BLIZU ŠMARJA pri Jelšah na Štajerskem so odkrili zdravilne toplice, ki so se izkazale z visoko stopnjo radioaktivnosti. Dobile so ime: Atomske toplice. Do najnovnejših časov so tisti vrelec uporabljale samo perice, posebno v zimskem času, ker je bila voda nenavadno topla. Kaj drugega ni nihče pripisoval studencu. Zdaj so strokovnjaki spoznali v njem zdravilno moč, posebno za revmatične bolnike. Več bolnikov je že odšlo od tam ozdravljenih, ko so se kopali v bazenu blizu izvira. Podoba je, da bodo te toplice postale slavne in se močno razvile. Govori se o tem, da bo tam zraslo lepo gostišče za bolnike.

NOVOMAŠNIKOV še ni zmanjkal pod Triglavom, čeprav je tam tako kot je. Tudi to je dokaz, da komunisti ne morejo zajeti mladine tako na široko, kot so upali in napovedovali. V ljubljanski stolnici je bilo konec junija posvečenih kar 14 duhovnikov, dva od njih za goriško škofijo, kolikor je spada v republiko Slovenije. Isti dan je bilo tudi v mariborski stolnici posvečenih šest duhovnikov za lavantsko škofijo.

V TOLMINU je propadlo gradbeno podjetje "Standard". Bilo je dosti močno in je svoj čas zaposlovalo nad 200 ljudi. Nastale so pa gospodarske težave, slaba uprava in zanikerno tehnično vodstvo. Moralo je priti do poloma in napovedali so likvidacijo. Kam so se obrnili delavci in uslužbenci, poročilo ne pove.

LJUBLJANA je dala slovo tramvaju. Namesto njega so uvedli trolejbus. Mislijo tudi na razširjenje, oziroma podaljšanje teh prog. Napoveduje se, da bo trolejbus vozil v doglednem času na primer vse do Črnega.

NA TRŠKI GORI pri Novem mestu bo končno le prišlo do popravila znane božjepotne cerkve. Med vojno je bila močno bombardirana in tudi drugače poškodovana. Vsa ta leta po vojni se nihče ni lotil dela, da bi jo popravil. Kako tudi, ko je vse polno drugih potreb v deželi! Kljub slabemu stanju cerkev so se romanja nadaljevala. Prišli so pa na romanje tudi ameriški slovenski rojaki in videli razdejanje. Tri ameriške Slovenke so se zavzele za

pobiranje darov v Ameriki. Nabrale so lepo vsoto in jo poslale v domovino za popravo cerkve. Tako so dale pobudo, da bo le prišlo do restavracije cerkve, ki bi drugače gotovo v doglednem času čisto razpadla.

KRVAVEC v gorenjskih planinah je prevzel novo vlogo. Sloveniji posreduje sprejemanje televizijskih programov iz Zagreba. Zagreb ima namreč lastne televizijske študije in v njih izdeluje tudi slovenske programe, ki jih redno oddaja v Slovenijo preko Sljemena in Kravca. Prvi taksi programi so se pojavili v Ljubljani letos spomladis. Slovenija pa seveda lahko gleda na televiziji tudi programe iz Avstrije in Italije. Zlasti v bližini državnih mej.

DOSTOJEVSKIJEVIH del je v Sloveniji zmanjkal. Na njenem knjižnem trgu jih ni moč dobiti. Zdaj imajo v načrtu, da bodo dela tega velikega ruskega pisatelja zopet izdali in sicer v 10 debelih zvezkih. Urednik bo Bratko Kreft, prevodi bodo menda po večini iz delavnice Vladimirja Levstika in Janka Modra.

MANGART je bil v letošnjem juliju priča zelo dramatičnega poteka iz Slovenije. Osem planincev iz Ljubljane, med njimi dve dekleti, se je napotilo na Mangart z namenom, da si od tam poiščejo pot v svobodo. Zgrešili so pa pot in skoraj našli smrt v brezdnih nevarne gore. Niso mogli ne naprej ne nazaj. Posrečilo se jim je pa, da so z vpitjem priklicali na pomoč gozdarje. Po težkih naporih so jih rešili in spravili v zbirno taborišče Cremona. Nič čudnega ne bo, če bo kdo od njih v kratkem lahko osebno popisal Slovencem v Avstraliji tisto tako silno tveganjo pot.

V TRSTU so v ulici Petronio začeli graditi nov slovenski kulturni dom. V njegove temelje so vzdali listino, ki izjavlja, da se dom gradi z odškodnino, ki jo londonski sporazum nalaga laški vladi za požgane domove pod fašisti. Ta dom naj bi bil last vseh Slovencev v Trstu, v resnici je pa vrla videla le komuniste in druge levicarje ter jim izročila denar. Zato se demokratsko usmerjeni Slovenci niso udeležili slavnosti in se sprašujejo, koliko pravic bodo imeli v domu nekomunisti.

KRIŽEM AVSTRALSKIE SLOVENIJE

NEW SOUTH WALES

Cooma: Naše Snowy Mountains letos dokazujojo, kaj se s pridnim delom lahko doseže. Medtem ko se voda nabira v ogromnem „Adaminaby Reservoir-ju”, so naši borce (to ime res zaslužijo!) 26. avgusta prodrli skozi srce avstralskega pogorja „The Dividing Range”, ki ne dopušča, da bi suhi del NSW bil deležen bolj vlažne vzhodne klime. Dve deželi sta se srečali pod zemljo, 1200 čevljev globoko. Predor je dolg 14 milij in se imenuje „Eucumbene-Tumut Pond Tunnel”. Ko bo prišel čas, bo ta tunel speljal ogromne količine vode skozi celo vrsto elektraren v bolj suhe in vode potrebne pokrajine. Začelo se bo redno namakanje rodovitne zemlje in mesteca bodo rasla kot gobe po dežju.

Zanimivo je bilo biti zraven, ko sta Mr. J. Cahill in Mr. H. E. Bolte z združenimi močmi sprožila zadnji naboj eksploziva, ki je odprl prehod skozi tunel. Ko se je razkazal dim, sta oba državnika nekaj povedala, kot je navada ob takih priložnostih. Najbolje se je pa odrezal naš častnik, Sir William Hudson, ki je brez izgubljanja časa delavcem v pohvalo in vsem prisotnim v pozdrav zaklčil samo trikraten: „Živel!”

Pri slovesnem dogodku pod zemljo je bilo nad 200 ljudi. Vsi so imeli na glavah čelade kakor v vojski. Bili so časnikarji in fotografi, razne uradne osebnosti in seveda tudi minerji sami. Svoje predstavnštvo smo imeli tudi Slovenci, saj ni prav majhno število naših fantov, ki imajo pri predoru zasluge.

Ob tej priložnosti bi rad omenil nekaj drugega, kar je več vredno kot delo človeških rok. Med nami na Snowy Mountains, bolj natančno: pri firmi K.W.P.R. je uposlen zaveden in plemenit Slovenec, ki je že mnogim pomagal. Preskrbel jim je zaposlitev in to včasih pomeni skoraj toliko kot življenje. Menda nihče ne šteje, koliko rojakov se je že zateklo k njemu in ne zaman. Njegova pomoč je vsega priznanja in hvaležnosti vredna zlasti ob času, ko firme ne ponujajo dela. V imenu vseh, ki poznamo verigo njegovih dobrih del, kličem ob sklepu tega dopisa: Hvala, Vlado! — Ivan Kobal.

Mayfield: Čudno se sliši, da naši fantje odhajajo iz Avstralije. Pa ni nič čudno, če stvar premislimo. Po več let so že tukaj, zmerom med tujci in osamljeni. Nimajo priložnosti, da bi srečali poštena slovenska dekleta in si iz njihove srede izvolili bodočo ženo, da bi si ustvarili samostojen dom. Nekateri so delali dolga leta v „bushu”, varčevali in hranili, potem pa šli v kako večjo naselbino iskat znanstva. Rado se pa zgodi, da jih rojaki postrani gledajo, nihče nima prijazne besede do njih, stanovati morajo po hotelih, spet morajo biti tujci med tujci. Vemo, da prihaja dosti slovenskih deklet v Avstralijo, razdele jih po mestnih hišah kot služkinje, nič prave priložnosti ni, da bi se kak fant z njimi seznanil. Pa tudi če priložnost nanese, da se kje najde z njimi, je navadno brez uspeha. Saj mnoge še govoriti nočjo s takim, ki ga ne poznajo odprej. Niso voljne malo potreti,

da bi ga spoznale, rajši gledajo za Italijani, ki so jih vsi mestni vogali polni. Žalostno je, da naša dekleta tako hitro pozabijo, odkod so prišle in kaj bi bilo zanje prav. Pozivljem vse fante in dekleta, da se pridružimo slovenskim društvom in listu MISLI, ker le te reči nas še morejo nekoliko združiti. In če se snidemo v Slovenskem Domu na zabavi, res ni treba, da so dekleta tako sama zase in slovenskemu fantu tako lahko odrečajo ples. Saj boš kmalu spoznala, če je vreden ali ni, preden mu obrneš hrket. Že verjamem, da so nevrejni med nami, ampak je tudi veliko takih, ki imajo zelo resne misli z vami. Menda se dekleta ne zavedajo, kako resen problem je to za slovenske fante, in naše opazke preveč površno vzamejo. Če je dekletu vseeno, ali jo bo poročil rojak ali tujec, nam fantom težko gre v glavo, da bi si morali iskati življenjsko družico med drugimi narodnostmi. In ni čudno, da se marsikdo odloči za odhod iz te dežele, ki mu je drugače čisto všeč. Dekleta naj teh opazk ne vzamejo za kakšno zafrkavanje. Gre za to, da skušamo ostati vsi skupaj tudi na tujem verni in zavedni Slovenci.

Jože Podgoršek.

Junction Shaft: V. Rochester-u, newyorška država, je tajništvo Zveze bivših slovenskih protikomunističnih borcev ki se je lani ustanovila. V Argentini pa izhaja njen glasilo VESTNIK, ki razлага namen te Zveze. Ne bom na tem mestu na široko razlagal te reči. Povem le, da sem bil naprošen poskusiti, da se tudi v Avstraliji izvoli odbor in se tudi Avstralija vključi v Zvezu. Vem, da to ne bo lahko, zato pa naprošam vse bivše borce, ki boste to brali, da me po možnosti podprete v tej nameri. Vem, da ni borca v tej deželi, ki je po posebni božji Previdnosti ostal pri življenu, pa bi ne hotel ostati v tesni zvezi z vsemi onimi, ki je nekoč z njimi delil dobro in zlo. Vsak je voljan storiti to tudi danes. Pošljite svoje prijave na začasnega poverjenika za Avstralijo, ki je vdani Vaš Stanko Šusteršič.

Junction Shaft,
via Cooma, NSW.

SYDNEY.—Iskrene čestitke slovenskemu paru, ki se je poročil v cerkvi St. Francis, Paddington, dne 7. septembra. To sta Štefan Kočar, doma iz Rogačevcev v Prekmurju, in Marija Bernjak iz Radovcev, istotako v Prekmurju. Nevesta je ena najnovejših „novih Avstralk“. V Cerkvi Matere Božje, Waverley, sta se poročila dne 27. sept. Franc Kranjc in Ivanka Trebec. Obema paroma vso srečo! — Koničar.

QUEENSLAND

Brisbane: Po presledku več mesecev — ne po krivdi sedanjega odbora — smo se slednjih vendor sestali na večji družabni večer tukajšnje „Planinke“. Udeležba je bila odlična. Dvorana natrpana. Goste je iznenadila nova godba, ki je neumorno igrala poskočnice, da je mladina prišla na svoj račun in z njo vsi drugi. Po splošni sodbi je bila ta zabava med najbolj uspešnimi, kar jih je kdaj priredila naša „Planinka“. Uspeh je bil

popolnoma zadovoljiv v moralnem in finančnem pogledu. Povabljeni so odšli z željo, da bi se čimprej spet mogli tako po domače pozabavati. Žato naj bo takoj tu povedano, da lahko pride spet v isto dvorano v soboto 19. oktobra. Prepričani smo, da boste takrat enako zadovoljni, ko se boste spet srečali z rojaki in rojakinjami. Družabni večeri „Planinke“ so naša medsebojna vez. Torej na svidenje 19. oktobra! — Janez iz Brisbana.

Mt. Isa: Kakor vidim, je ta naša nova domovina spet zašla v precejšnjo brezposelnost, čeprav tudi v preteklosti ni bilo vse rožnato. Ob tej misli se mi zdi, da bo prav dati v objavo naslednje vrstice. Tu v Mt. Isa imamo bakren rudnik, ki daje tudi svinec in še nekaj drugih primesi. Po Avstraliji je razširjeno mnenje, da se da pri nas zelo dobro zaslужiti, kar pa ne odgovarja resnici, vsaj vedno ne. Naš zaslužek se ravna po ceni svinca na velikem trgu, ki pa ni stalna. Prav zadnje mesece je cena zelo padla in dober zaslužek je šel po gobe. Še večje zlo je v tem, da družba ne sprejema novih delavcev, pač pa odpušča prejšnje. Teh par vrstic dajem v objavo, da ne bi morda kdo naših Slovencev hotel priti sem gor iskat dela in bi ga ne našel. Vsem znam in neznam rojakom prav lep pozdrav. — Mirko Brencič.

Borokula: Iz neke objave v MISLIH je razvidno, da ima uprava z nekaterimi naročniki preveč potapljenja. To se ji pozneje lahko usodno maščuje. Po menju ni veliko takih med nami, ki bi res ne mogli plačati naročnino pravočasno. Le preveč je takih, ki z mirno vestjo prejemajo list in se posmehujejo prošnjam in opominom uprave. To je žalostno za nas vse, pa tudi krivično za one med nami, ki redno plačujemo in še za sklad kaj navržemo. Jaz bi predlagal, da se uprava postavi na čisto poslovno stališče. V prvih šestih mesecih naj plačajo naročnino za tekoče leto, ali pa vsaj sporočje upravi, da bodo plačali v doglednem času. Kdor pa molči in prejema list brez vsakih očitkov vesti, ne zasuži, da drugi vzdržujejo zanj slovenski list. Take naj uprava izloči iz imenika naročnikov. Potem bomo vsaj videli, če smo vredni, da imamo svoj list, ali nismo. — Janez Košorok.

Mary Kathleen: Dolgo se nisem oglasil, bil sem močno bolan. Klimatične spremembe so mi povzročile hude srčne napade. Poleg tega si lahko mislite, kakšno je življenje v puščavi. Toda nekdo mora pač biti tudi tu. Žal mi je, da nisem že poprej poznal lista MISLI. Ko sem dobil naslov, sem

se naročil. Zdaj mi je veliko kraščas v samoti. V listu sem našel veliko zanimivega, rad bi pa bral kaj več zgodovine. Meni se zdi, da nam je znanje zgodovine prav posebno potrebno. Ko bom prišel spet do pravega zdravja, bom tudi jaz rad sodeloval pri listu. Pozdrav priateljem in prijateljicam! — Franc Frank.

ROJAKOM V ZAHVALO IN BODRILU

NEDAVNO SEM PRVIČ dobil v roke VESTNIK, glasilo slovenskega klubu v Melbournu. Reči moram, da me je globoko presunil njegov uvodnik: Svoji k svojim! To morda še posebno zaradi tega, ker sem bil še sam med tistimi, ki nestrpno pričakujejo ure odloda iz taborišča. Težko je opisati podobna hrepenenja v še bolj bednih taboriščih v Italiji. Kako smo si slikali razmere, ki jih bomo našli v novi domovini!

Živo se spominjam, kako smo na ladji modrovali in si slikali, kako bomo v kratkem prijeli za delo in kot čebele znašali v panj svojega novega zatočišča. Te sanje so se pa mesec za mesec razblinjale v nič med rahitičnimi drevesi v Bone-gilli.

Toda kot vselej, ko se človeku zdi obzorje najtemnejše, posije od nekod žarek svetlobe. Tudi nam je prisjal. V taborišče nas je prišel obiskat p. Bazilij in ob njem so se razjasnili naši naveličani obrazzi. Po molitvi v taboriščni kapelici nam je tolmačil razmere v novi domovini in nam vlival prepotrebnega poguma. Še bolj kot obisk sam nas je pri srcu poglašel misel, da imamo v bližini rojake, ki so težko dobo „začetka“ že prebedli, niso pa pozabili, da nas je mnogo, ki še „začetka“ nismo napravili. Na nas mislio, to nam je povedal p. Bazilij. Še več!

Z ženo sva bila med tistimi, ki jih je p. Bazilij povabil s seboj v Melbourne. In teh je že kar precej. Naju je odpeljal v Footscray k družini Marinovič, ki naju je z veseljem sprejela. Gotovo so ti dobrli ljudje prisluhnili utripom svojega slovenskega srca in geslu: Svoji k svojim!

Dragi rojaki, ki imate že svoj dom in zaslužek, posnemajte zgled tistih, ki so že izpolnili to, kar so smatrali za svojo narodno in krščansko dolžnost. Upajmo, da vam bo vsak hvaležen, poleg tega boste imeli veliko notranje zadovoljenje, da ste bili bližnjemu v oporo ob njegovih negotovih in težkih korakih v novi svobodni deželi.

V svojem in v imenu vseh, ki so bili deležni podobnih dobrot, iskrena zahvala za izkazano pomoč vsem rojakom, posebno p. Baziliju! — Karel Kodrič.

„Elite“

Slovenci v Melbournu in okolici!

Ne pozabite, da lahko naročite obleko pri slovenskem krajcu. Izdeluje po zelji in najnovejši modi obleke za moske in zenske. Ugodne cene, tudi na odplačilo. Nudi vam tudi lepe srajce iz svicarskega blaga, kravate in podobno.

JA4758

JOZEF SERNEL

JA4758

55 BRUNSWICK STREET, FITZROY, MELBOURNE, VICTORIA

High-class Ladies and Gent's Tailor. Exclusive European styles.

IZ SLOVENSKE DUHOVNIŠKE PISARNE

"DUHOVNI ŠOPEK" ŠKOFU ROŽMANU

SLOVENCI V ZDRUŽENIH DRŽAVAH so si zaželeti, da bi škof Rožman med njimi ponovil svojo zlato mašo. Proslava bo zadnjo nedeljo v oktobru, na praznik Kristusa Kralja. Dopoldne bo pontifikalna maša v cerkvi sv. Vida, popoldne program v veliki clevelandski dvorani.

Za to proslavo so sestavili poseben odbor, ki ima na skrbi vso prireditev. Med drugimi točkami hočejo zlatomašniku pokloniti tudi bogat „duhovni šopek“, ki naj bi ga pomagali poviti vsi verni Slovenci križem po svetu. To se pravi, da naj bi molili za škofa, bili zanj pri sveti maši, še bolje večkrat, opravili molitev rožnega venca, križevega pata ali kaj podobnega.

Odbor za proslavo piše med drugim:

„Prav je, da Slovenci vračamo Prevzvišenemu ljubezen za ljubezen. Na najlepši in najprimernejši način moremo svojo hvaležnost izkazati z lepim duhovnim šopkom. Zato Vas najlepše vabimo in prosimo, da bi se pridružili k zbiranju

duhovnega šopka. Sporočite do 23. oktobra na naslov:

Slovenska pisarna — Barago Dom
6304 St. Clair Ave.,
Cleveland 3, Ohio — USA.

Za odbor: Inž Jože Sodja, Karel Bonutti, Fr. Sfiligoj“.

DOSTAVEK: Duhovni šopek hočejo pokloniti v posebni knjigi, ki bo obsegala imena vseh, ki hočejo pri „šopku“ sodelovati, pa tudi molitve, ki so jih za zlatomašnika opravili. Nujno prosi odbor, da bi bili zastopani pri tem tudi Slovenci v Avstraliji. To tudi mi iskreno želimo.

Pozivljemo verne rojake, naj si takoj določijo, kakšne pobožnosti bodo v teku meseca oktobra opravili za škofa, in naj to sporoč na gornji naslov v Cleveland. Vemo, da naši ljudje strašno neradi pišete, toda napravite za to izredno priložnost *veliko izjemo*. Tudi če neradi molite, napravite za to priložnost *enako veliko izjemo!* Zelo nečedno bi bilo, če bi rojaki križem po svetu povili lep duhovni šopek Prevzvišenemu — brez avstralskih Slovencev ... Zato nujno prosimo, da si vzamate vrstice k scrui in res vsaj nekaj sodelujete pri tem prelepem podjetju. In ne pozabite sporočiti na naslov v Cleveland! — *Slovenski duhovniki v Avstraliji.*

EDINSTVENA NOVA MAŠA V PERTHU, W.A.

V stolnici St. Mary's Cathedral je dne 27.7. prejel med šestimi diakoni mašniško posvečenje preč. g. Toma Vladimir Tomič. Je mende prvi Hrvat in sploh prvi Slovan, ki je bil posvečen na avstralski zemljli. Tom Vladimir je prišel v Perth iz Zagreba tri leta star. Starša sta imela pet otrok. Žal je oče umrl, ko je imel Tom 15 let, najmlajši v družini. Mati je s težkim delom nekako zmogla, da je deček nadaljeval študije. Ko je prišel čas za bogoslovne nauke, je Tom odšel v Manly, Sydney, in se pridno učil. Vsake počitnice se je vračal k ljubljeni materi, sestri in bratom, letos zadnjic.

Svojo novo mašo je opravil Tom v nedeljo 28. julija v cerkvi sv. Brigite v West Perth ob ogromni udeležbi veselih vernikov. Maša je bila v staroslovenskem jeziku sv. Cirila in Metoda. To je bilo nekaj izrednega za te kraje. Pridigal je Rev. Ivan Mihalič iz Adelaide. Pri oltarju sta stregla gg. Mihalič in dr. Mikula. Strumno izvezbani pevski zbor je vodil domači župnik Rev. Čokolič. Mogočno je donelo liturgično in cerkveno petje novomašnika in zbara po cerkvi in preko nje pod milo nebo, kjer je množica obdajala cerkev. Ni bilo za vse prostora v njej. Vsa slovesnost je izvenela v akord:

Gospodin, smiluj se, slava na višnji Bogu! Sveti Ciril in Metod, prosita za slovanski rod!

Med obedom na domu se je primicant z gulinjivimi besedami zahvalil v angleščini in hrvaščini zlasti svoji materi za vse znane in neznane tihe žrtve zanj, zlasti pa za to, da je doma zimerom govorila z njim hrvatski. Tako je svojega sina usposobila, da bo mogel uspešno delovati v duhovni pridi svojih rojakov v West Australiji.

Naj bi zgled te odlične matere opogumil tudi to ali ono slovensko mater, da bi mogli kdaj tudi Slovenci doživeti tak imeniten dan! — Dr. Ivan Mikula.

DELAWSKI PRAZNIK

V ponedeljek 7. oktobra bo proslava delavskega dneva v sydneyjski katedrali ob devetih dopoldne. Maševal bo g. kardinal Gilroy, pridigal pomožni škof Freeman. Organizacije katoliških delavcev se bodo udeležile z zastavami in korakale v sprevodu. Enake proslave bodo v drugih večjih mestih. Ker je ta dan državni praznik, boste mnogi lahko prisostvovali tej pomemljivi službi božji.

BLACKTOWN — SYDNEY!

Mesec oktober je posvečen Mati božji Rožnivenski. Zato bomo po sv. maši v Blacktownu in naslednjo nedeljo v Sydneju zapeli lavretanske litanije. Vsi krepko odpevajte!

Z VSEH VETROV

MONGOLIJA je nekje v Aziji med Sovjetijo in Kitajsko. Ni posebno pomembna na svetovni pozornici. Postala je pa zanimiva in znana zaradi tega, ker tam v glavnem mestu Ulan Bator dela pokoro nekdanji veliki kladivar — Molotov. Hruščev ga je poslal tja za sovjetskega veleposlanika. Huda pokora bo zanj tudi to, da bo moral v doglednem času gostiti diktatorja Tita, ki je napovedal obisk v Mongoliji. Za Tita bo to velik triumf, zakaj splošno znano je, da je bil Molotov tisti, ki se je svoj čas poleg Stalina najbolj trudil za odstranitev Tita. Ko se bosta od blizu gledala, jima bo verjetno v mislih znani pregovor: Danes meni, jutri tebi.

PEVSKI ZBOR „GALLUS“ v Buenos Aires je imel krasno uspel koncert v nedeljo 15. sept. Verjetno je to najboljši zbor v slovenskem izseljenstvu. Ime si je privzel po slovenskem glasbeniku Petelinu-Gallusu. Svoje koncerne prieja za rojake in argentinske domačine, včasih za oboje skupaj, včasih ločeno. Na sporednu omenjenega koncerta so bili skladatelji Adamič, Foerster, Jereb, Mirk in Lipar, poleg njih pa narodna pesem. Nastopil je tudi mladinski zbor, kar je bila izredna posebnost. Zbor se je začel že tudi pripravljal na praznovanje svoje desetletnice, ki bo prihodnje leto.

GORIŠKI SLOVENSKI PEVCI so v letošnjem juliju napravili izlet na Koroško. Gostovali so na naznih krajih, nastopili pa tudi v celovškem radiu. Pred polnimi dvoranami so peli (med drugim tudi Sattnerjevo Jeftejevo prisojno) v Št. Janžu (Rož), Šmihelu (Podjuna), in Št. Jakobu (Rož), ki je domovina Miklove Zale. Vsi progra-

mi so bili posvečeni pesniku Grgoriju, 50 letnici njegove smrti. Gostovanje Goričanov je povsod lepo uspelo in prav veseli so se vrnili domov v zavesti, da so se Korošcem dobro oddolžili za njihove kulturne obiske na Goriškem. Oboji so dobili novega navdušenja za nadaljnje izmenjanje takih kulturnih obiskov.

DJILAS je za komuniste zmerom bolj črna ovca, oziroma koštrun. Ceprav je sam prepričan komunist, hodi današnji komunizem po njegovem mnenju po zelo napačnih potih. Njegova knjiga „The New Class“, ki je izšla v Ameriki, vzbuja povsod veliko pozornost, njen avtor pa radi nje sedi v ječi. To ni seveda nič čudnega. Čudno pa je, da je Washington izrekel Titu čestitke, ko je ta poslal Djilasa ričet jest. Poleg čestitki je bila izjava, da Amerika želi močno Jugoslavijo, zato ne odobrava Djilasovega postopka. — Morda pa to tudi ni čudno, zakaj Washington se že delj časa v zunanjji politiki — lovi in spet lovi.

O POBEGIH IZ SLOVENIJE ima Katoliški Glas v Gorici svojevrstno mnenje, ki ga je vredno premisiliti. Takole piše: Pobegi se vrste dan za dnem. Vendar se sprašujemo tudi, ali so res potrebni in nujni. Gotovo, življenje v Jugoslaviji ne prinaša rožic, ali tudi tujina razočara. Če nudi nekaj več zasluga in bolj ugodno življenje, zato pa oropa človeka marsičesa, kar ima doma, a ne zna ceniti. Saj dan na dan slišimo, koliko naših rojakov se v tujini versko in moralno izgubi, narodnostno pa še bolj. In končno, če hočemo, da se bodo razmere v domovini kdaj izboljšale, je treba, da dobri ostanejo doma in ne beže po svetu. Zato se nam zdi, da so velikokrat

taki begunci podobni deserterjem z bojišča. Bolj bi morali pomisliti, preden se odločijo za beg v tujino.

KRŠČANSKO DEMOKRAT-SKA svetovna zveza je sklicalna svoj drugi mednarodni kongres v San Paolo v Braziliji. Vršil se je v tednu 14.-22. septembra letos. Za udeležbo se je prijavilo 31 držav, med njimi tudi iz Azije in Afrike. Celo dežele izza želesne zaveso so imele svoje predstavnike. Osrednja točka tega kongresa je bila: Gospodarska, socialna in politična integracija Látske Amerike. Predavanja o gospodarski integraciji je izdelal poseben odbor v Chile, o socialni enak odbor v Braziliji, o politični v Urugvaju. Južna Amerika se vedno bolj zaveda, da se morajo njene številne države povezati med seboj z ideali krščanske demokracije, na to pa z ostalim svobodnim svetom. Le tako bo mogoče dvigniti ljudstva iz zaostosti in preprečiti vdor komunizmu in raznim drugim škodljivim vplivom.

ZAHODNA NEMČIJA je pri volitvah 15. septembra dobro prestala trdo preizkušnjo. Krščanski demokrati so odnesli odločno zmago nad socialisti. Adenauer bo bljud svo-

jim 81 letom ostal na čelu vlade in obdržal Nemčijo v prijateljstvu z Zahodom — vse tja do Amerike.

NIČ PREHITRO!

Imeli so predavanje o zdravstvu. Dr. Drč je na široko razlagal, kako je treba skrbeti za zdravje. Svež vrak, čista voda, zmerna prehrana, alkohola kar najmanj itd. Sredi predavanja je vstal star mož in segel zdravniku v besedo:

„Bežite no, to je vse le dohtarska iznajdba. Poglejte mene, 78 let sem star, pa se nikoli nisem držal takih predpisov. Nikoli nisem bil bolan in tudi zanaprej bom lahko živel brez dohtarjev“.

Mož je sedel, omahnil na stolu in bil pri priči mrtev.

Ljudje so se zganili, zdravnik je planil k njemu, potipal žilo in zmajal z glavo.

„Ta se je pač prehitro pohvalil“, je nekdo rekel zdravniku.

„Prav nič prehitro, zadnji čas je bil! Dve minuti pozneje bi se ne mogel več,“ je rekel dr. Drč.

Slovenci

v Perthu in okolici!

Kupujte vse svoje potrebščine
največji trgovini Zapadne Avstralije

pri BOANS-u

Publisher: Rev. R. Pivko, 45 Victoria St., Waverley, N.S.W. Editorial Office: 66 Gordon St., Paddington.

Printed by Publicity Press (1938)
Pty. Ltd., 71-75 Regent St., Sydney,
for the Publisher, Rev. R. Pivko, 45 Victoria St., Waverley, N.S.W.

ZALOSTNA PESEM

V pomladni večer ena pesem drhti,
ena žalostna roka prosi v temo:
joj, jaz ne morem zaspasti!

V obup tako čisto joče tvoj glas.
Marija, kako smo si daleč!

V pelinasti uri — kam naj se
oprem?

Omahnila sem v bolečini,
v spoznavanju groze blaznim;
prgišče borovih iglic
razdala bi v kroge dolin.

Pa več ne smem.

Le na dlani zacvel je poljub,
kot trnje žari med robidjem,
kot trnje vzplamteva v brezup. —
Marija, v dno duše me zebe.

Neva Rudolf.

ZAHVALA IN PROŠNJA

ZA DRUŽINO SMODAJ — na prošnjo v zadnji številki — se je nabralo nadalje:

Slovensko društvo, Sydney £10-0-0

Janez Košorok, Qld. £1-0-0

Edvard Dekleva, Wollongong 10-0

Ivan Kobal, Cooma £1-0-0

Jaka Rejec, Byrock £1-0-0

Družina je doslej nabrano vso-

tico hvaležno sprejela. Prbližno

tako velik dar kot zdaj so ji že po-

prej zbrali rojaki v Wollongongu.

Je pa še zmerom v velikih težavah.

Zato bo tudi vsak nadaljnji dar

hvaležno sprejet.—Ur.

DOBER DAN VSEM skupaj!

Pomlad je v deželi in to se vidi tudi v pisemcih naših dragih otrok. Toda preden spregovorim o dveh pogumnih in vrlih deklkah iz Melbournia, se pogovorimo o nagradah za najboljši odgovor k zgodbici o malem čričku. Glejte, otroci, še mesec dni imate časa. Pišite mi! Potem izberemo dva najboljša odgovora. Nagradi sta dve:

1. deset šilingov, dar znane pri-jateljice otrok;

2. mladinska knjiga: V kraljestvu lukt.

Otroci, pohitite!

Zdaj pa k našima deklicama! Želim si, da bi vsi otroci mogli videti, kako čedno pisemce je to. In kako lepa pisava! Poslušajtel

„Zelo rada čitam Vaše povestice, posebno mi je ugajala zadnja z uganko. Moje ime je Danila, stara sem 12 let. Prav prisršne pozdrave pošiljam vsem malim prijateljem ter mami. Danila Bole”.

Pozdravljeni, draga Danila. Iz vsega srca ti želim, da dobiš prvo nagrado za svoj odgovor (tega sem izpustila tu zgoraj v pismu.) Pa še nekaj. Oгласi se spet kmalu in povej nam kaj več o sebi. Kaj delaš, česa se učiš v šoli? Z veseljem in zanimanjem te bomo poslušali.

In evo — tu je dodatek k pismu Danile:

KOTICEK NAŠIH MALIH

„K pisemu moje sestre prilagam tudi jaz svoj prispevek, majhno pesmico. Sicer je to moja prva, zato ne bo prav dobra. Upam, da bo druga boljša.

Pomlad.

*Nebo se razjasnilo je,
oblake razpršilo vse,
in sonce posijo je,
hitelo zbujat cvetke vse.*

*Najprej se vzonček zbudil je,
pokukal je iz luknjice.
Zbudila se vijolica
ter nežno glavo dvignila.*

*Nato pa še trobentica
junaško se je dvignila
in svetu je zatrobila:
Pomlad je k nam prišla!*

Neva Bole”.

Živila naša Neva! Povejte, otroci, ali ni to ljubka pesmica? Stavim, da se bodo najmarljivejši med vami prav lahko naučili teh verzov. Tebi, draga Neva, pa samo poudarjam: Kmalu pošlji ono drugo! Velja?

Oho, zaklepali smo sel Komaj da je kaj prostora za pozdravčke. Brž naj pohitijo v Albury k trem Hribarjevim deklacam in k vsem prijateljem in prijateljicam v Melbournu, v Sydney pa poseben pozdrav ge. Pavli in družini Filipičevi.

Zdravi ostanite, otroci, in na svidenje! — Neva.

SYDNEY!

::

SYDNEY!**SPOMLADANSKA ZABAVA**

v Paddington Town Hall dvorani

v nedeljo 6. oktobra

Zacetek ob 6. zvečer.

Rezervirajte mize na Slovenski Dom

TEL. FB 1085

Za jedaco poskrbljeno, pijaco prinesite s seboj

**Na svidenje!
Slov. drustvo**

V SMRLINJU

Narte Velikonja.

XIX.

V novemberski noči je po cesti v dolino hitel v megli, iz katere je rahlo snežilo, po rebri navzdol bajtar Zvirk. Na hrbitu je imel koš in lopato.

V dolini je zavil skozi vas na malo pokopališče, za hip posluhnili, štel udarce v zvoniku, ki so oznanjali deseto uro, ter stopil k svežemu grobu v kotu.

„Kje spiš, Polonca?” je vzdihnil in poklepnil na grob. „O hči moja, oči mojih starih dni, kje ti spiš!”

Obklečal je na grobu v silni, polblazni bolesti in krčevito stiskal roke k molitvi. Udarila je ura polenajst. Zdrznil se je, posluhnili znova in začel naglo odgrebatи prst iz groba.

Lopata je čudno udarjala ob kamenje, kakor da drsa po kosteh in lobanjah. Od napora so se mu delali krvavožareči obroči pred očmi, pot mu je lil s čela od razburjenosti in naglega dela. Če je lopata preveč zažvenketala, je posluhnil.

„Ne boš v nežegnani zemlji, Polonca, doma v žegnano te pokopljem in sam ti pozvonim za dušni mir!” je šepetal sam s seboj, kakor bi molil.

In pogrezal se je niže in niže v grob. Zemlja se pe oprijemala lopate in s težavo jo je metal iz groba. Postrugnil je po krsti, odkopal jo je skrbno okoli in okoli, potegnil jo s težavo kvišku in jo mukoma postavil pokoncu. Ko je mrlič udaril z glavo ob pokrov, je v rakvi čudno jeknilo.

Ura je bila dvanajst. Newje daleč je lajal pes. Pozen vasovalec je vrskal na hribu, se spustil mimo pokopališča, obstal za hip ob zidu, a nato bežečih korakov utonil v temi, kakor bi ga kdo preganjal.

Zvirk se ni zmenil za nikogar. Naglo je dvignil rakev iz groba, stlačil v jamo koš z dnem navzgor in nato začel nanj sipati zemljo. Kmalu je bil grob navrhan in poravnан kakor prej in se ni nič poznalo.

Okoli krste je privezal vrv, naprtil si jo z glavo pokoncu kakor butaro drv. Čutil je, kako kleca in bije ob pokrov hčerina glava in pri duši ga je zazeblo.

Pod težkim bremenom je počasi lovil tla čez grobove. Spomnil se je, da ga utegne kdo srečati, če gre po dolini. Udaril je po bližnjici preko njiv, ne zmeneč se za psa, ki je besno divjal na verigi okoli hiše in zavijal z odurnim cvilečim glasom, kakor da voha mrtvaški vonj.

Zvirk je gorel po vsem telesu pod silno težo, pot mu je curljal po čelu, pri vsem tem pa mu je bilo pri srcu tako ledeno in groze polno, da je trepetal, ko se je vzpel v reber. Kolena so mu klecali in po hrbitu so ga spreletavali mravljinici.

V rebri je rahlo naletaval sneg in mu prašil v oči in usta. Hropeč in z naporom je vlekel čudno butaro v polnočni uri. V glavi mu je brnelo kakor zvonjenje; vsakih par sto korakov je počival.

Zavivši na tretjo serpentino je zaslišal sopenje in korake pod seboj na rajdi. Postavil je krsto kraj ceste in se umaknil za borov grm.

Prihajajoči koraki so pričali, da je popotnik ali šepav ali pijan. Slišal je, da zadovoljno mrmra sam s seboj.

„Škvarča iblajtar,” je pomislil Zvirk. „Pil je in Bog ve koga ovajal. Še mene bo, če me zapazi!”

Zvirk je čutil težko škvarčev sopenje že tik ob sebi in mislil, da pojde mimo, ko se je opotekel in zadel ob krsto krap ceste.

„Tram!” je zadovoljno zamrmral. „Pa ga je pokoncu postavil, da bi ne spoznal. Ukradel je lopov in se zbal. Kar skrijmo ga!”

Preden se je Zvirk vavedel, je škvarča že prekucnil krsto, da se je pokrov odtrgal in odletel.

Škvarča je prižgal voščenico in odskočil v stran: Iz krste je s strašnim izrazom na zabuhlem posinelem licu strmel mrlči s steklenim pogledom.

V tem je planil izza grma nadenj Zvirk in ga zagrabil za ramo.

„Ali ne vidiš, da ni tram, mrlči je!”

Sunil ga je v jarek, da je lopnil z obrazom na kup kamenja. Škvarči je oledenela kri v žilah. Sapa mu je zastala, nekaj je prvi hip zagrkal in zajejal, potem pa poklenil in dvignil roke kvišku.

„Milost, milost!”

V strahu in presenečenju ni spoznal Zvirk. Ker ni bilo prvi hip nobenega odgovora in se črni senci — ne ona ležeča in niti ona stoeča na cesti — nista nič ganili, se je spustil brezumno skozi borovje navzgor.

Zvirk pa je v čudni grozi, žalosti in bolesti popravil hčer v krsto, pritrđil pokrov nanjo in s težavo oprtal svoje nevsakdanje breme. Kaj je bilo Zvirku nesti dva centa ledu iz ledene? Nič! In nesel ga je v enem dopoldnevu tridesetkrat po navpičnih lestvah petsto metrov navzgor, pa si ni odpočil. Toda pod krsto je vleklo v zemljo njega samega in noge so se premikale z naporom.

Spomnil se je Filipa, ki ga je pred dobrim mesecem nesel po tej cesti, in sta govorila o Polonci. Solze so mu začele lesti po licu in v prsi ga je grabila divja bol.

„V žegnano zemljo te pokopljem, ravno pod veliki križ, da bo vidno moje trpljenje. Sam ti bom zvonil in sam molil bilje, da boš videla mojo ljubezen, sam mu pokažem Moru — hudiču, da se umiri moje srce.”

Škvarča je na vrhu rebri čutil, da mu noge odpovedujejo. Začel se je križati in trkati na prsi:

„Daj duši vicani mir in pokoj!” Opazil je, da mu manjkajo cula, palica in klobuk, toda ni se ozrl. Ko je začutil, da mu srce več ne bije s tako silo, se je spustil v tek čez drn in strn proti svoji bajti. Naglo je poiskal ključ pod pragom, zapahnil z vsemi zapahi vrata za seboj in zlezel za peč. Kozava sestrična mu je bila pripravila večerjo na mizo, a se je ni dotaknil. Slonel je pri peči in zbiral svoje misli. Začel je otipavati žepe in obraz se mu je razjasnil, ko je otipal prstane.

„Hvala vsem svetnicam in pomagavkam, da so vsaj ti ostali!” je gledal pozlačene prstane na dlani.

Na takih poti v Gorico je škvarča zaslužil prstane.

Zvirk je mislil na fanta, ki ga je nosil in imel Polonco rad, pa mu je ni dal. Iz same objestnosti in lakomnosti mu je ni dal in ga je obšla nepopisna bridkost, jeza in sovrašto do Mora.

„In me je nesel, pa sem ga zasramoval, in me ni udaril, ko sem hvalil Laha, in za pokoro nesem Polonco. In ko jo pokopljem,” je govoril ves truden in zmučen in se zaletaval po kotanjah, „ko jo pokopljem, potem storim, da bo njej lažje na onem svetu in Bog bodi milostljiv moji duši!”

Tako je nesel Zvirk svojo lastno hčer, da jo pokoplje v žegnani prsti, preden storii, kar je sklenil, da umiri svoje srce.

(Dalje).

STANDARD PAKETI

*slovenske tvrdke: Dr. J. KOCE,
G. P. O. Box 670, PERTH W. A.*

Bozicni prazniki se blizajo! Standard paketi tvrdke Dr. J. Koce Perth, so najlepse in najboljse Bozicno darilo, ki ga morete poslati Vasim dragim doma. Moja tvrdka Vam daje garancirano najboljše blago po res zmerih cenah.

Vsem narocnikom sporočam veselo vest, da bodo odslej vnaprej tudi zeleni paketi moje firme najhitreje prisli v roke njihovih dragih doma. Moji tvrdki v Trstu je namreč pred 14 dnevi uspelo dosegli, da bo jugoslovansko (državno) spedičijsko podjetje njene pakete prevzemalo dvakrat na teden in jih s tovornimi avtomobili vozilo iz Trsta cez mejo v Jugoslavijo, od koder bodo po skrajšanem carinskem pregledu takoj poslani na naslove prejemnikov.

Ena in ista družina, odnosno njeni člani lahko dobijo v vsakem tromeščju (kvartalu) več darilnih paketov, toda skupno ne smejo presegati 20.000 dinarjev vrednosti pojugoslovanskih uradnih cenah. Cetudi je jasno, da se lahko poslje več kot prej, vendar je svetovati, da se poslje domov za družino primerne kolicine. Sicer si pa ni treba radi tega delati skrbi, Vi narocite kar in kolikor želite, a moja tvrdka bo izvršila Vase narocila tako, da doma ne bodo morali placati uvozne carine. K vsakemu Standard paketu lahko dodaste 3 pare najboljših Nylon nogavic „Dupont“ Ia po ceni 11/6 za 1 par.

Novost je poseben paket izbranega kolonialnega blaga (st. 41) in dva paketa (st. 48 in st. 49) svežih pomoranc. Znani ameriški zurnalista, ki je bil v Jugoslaviji, je napisal, da večina mladih ljudi doma sploh ni pokusila odnosno niti videlo pomoranc.

Posebna novost pa je paket st. 50, ki vsebuje okrepčevalno hrano za otroke, kar je zlasti vazno za njihov razvoj. Tak paket, ki ga lahko narocite skupno s kakrsnimkoli gori navedenim Standard paketom, pride prav tudi za starejše in bolehne ljudi sploh.

Poleg zivil posiljam domov tudi vsa zdravila, tekstile, radio aparate, kolesa in druge tehnične predmete in to po najnizjih cenah.

Vsem tistim, ki narocajo pakete pri moji firmi, dajem brezplačno informacijo glede poziva zarocenk, sorodnikov itd. v Avstralijo, za kar sem kot oblastveno priznan (registered) agent za vseljevanje tudi upravcen. Ravno tako dajem brezplačno informacije za potovanja z letali in ladjami po vsem svetu.

Končno pripominjam, da je se vedno bolje poslati domov paket s hrano, ker tako dobijo Vasi dragi doma dvakrat vecjo vrednost v roke kot pa ce bi jim poslali denar.

St. 21	1/2 kg rozin	1 kg rozin	10 kg sladkorja kristal	
2 kg kave Santos extra prima	100 gr popra v zrnju	1 kg mila za pranje	10 kg riza Zlato Zrno	
2 kg sladkorja v kockah	100 gr caja Ceylon	500 gr cokolade svincarske	2 kg holand. sira (cel hlebec)	
1/4 kg caja Ceylon	100 gr cimeta v prahu	200 gr caja Ceylon	2 kg mila za pranje	
1/4 kg popra v zrnju	2 kom vanilije	200 gr mila Palmolive	1 kg rozin	
4 1/2 kg	25.10 kg	100 gr popra v zrnju	1/2 kg cokolade svicarske	
St. 22	2 kg kave Santos extra prima	45 kg	1/2 kg kakao holandski	
1 kg kave Minas Ia	10 kg sladkorja kristal	St. 38	1/2 kg caja Ceylon	
3 kg sladkorja kristal	5 kg riza Zlato Zrno	3 kg kave Santos extra prima	1/4 kg popra v zrnju	
1/4 kg caja Ceylon	5 kg bele moke 00	10 kg sladkorja kristal	200 gr mila Palmolive	
200 gr mila Palmolive	2 1/4 kg (5 lbs.) svinske masti	15 kg bele moke 00	73.95 kg	
4.45 kg	1 kg rozin	5 kg spaghetti la	£12-10-0	
St. 23	1/2 kg cokolade svicarske	5 kg riza Zlato Zrno	St. 43	
3 kg kave Santos extra prima	1/2 kg caja Ceylon	2 kg pseničnega zdroba	45 kg bele moke 00	
3 kg sladkorja v kockah	1/4 kg popra v zrnju	3 kg olje olivno	17 kg svinske masti	
3 kg riza Zlato Zrno	1/2 kg mila Palmolive	1 kg rozin	62 kg	
9 kg	1/4 kg kakao holandski	1/2 kg mila Palmolive	£9-0-0	
St. 24	25 kg	1/4 kg caja Ceylon	St. 44	
1 kg kave Santos extra prima	St. 32	1/4 kg popra v zrnju	90 kg (2 vrci) bele moke	
6 kg sladkorja kristal	3 kg kave Santos extra prima	00	00 £8-4-0	
2 kg riza Zlato Zrno	5 kg sladkorja kristal	St. 39	St. 45	
9 kg	10 kg riza Carolina Ardizzone	10 kg bele moke 00	17 kg svinske masti	
St. 25	10 kg bele moke 00	10 kg sladkorja kristal	St. 46	
2 kg kave Santos extra prima	1/2 kg eokolade svicarske	17 kg svinske masti	45 kg (1 vreca) bele moke	
2 kg riza Carolina Ardizzone	200 gr popra v zrnju	3 kg kave Santos extra prima	00 £4-2-0	
4 kg sladkorja kristal	200 gr caja Ceylon	5 kg spaghetti la	St. 47	
1/2 kg rozin	100 gr cimeta	1 kg rozin	3 pare Nylon Dupont Ia,	
1/4 kg popra v zrnju	200 gr Palmolive	1/2 kg cokolade svicarske	60/15 Den	
3/4 kg caja Ceylon	25.20 kg	200 gr caja Ceylon	z vkljuceno postnino.	
9 kg	St. 33	200 gr popra v zrnju	St. 48	
St. 26	1 kg rozin	100 gr cimeta v prahu	4 1/2 kg svežih pomoranc Ia	
3 kg kave Minas Ia	1/2 kg eokolade svicarske	87 kg	£1-16-0	
10 kg sladkorja kristal	200 gr popra v zrnju	St. 40	St. 49	
1/4 kg popra v zrnju	200 gr caja Ceylon	5 kg polenovke (orig. norveski	9 kg svežih pomoranc Ia	
1/4 kg caja Ceylon	200 gr mila Palmolive	10 kg sladkorja kristal	1 kg Ananas v konzervi (kot	
18 1/2 kg	25.20 kg	10 kg bele moke 00	sveze)	
St. 27	St. 34	5 kg riza Zlato Zrno	10 kg	£4-2-0
1 kg kave Minas Ia	1 kg rozin	2 kg kave Santos extra prima	St. 50 Paket z okrepčevalno hrano	
10 kg sladkorja kristal	1 kg rozin	2 kg cokolade svicarske	za dojenčke, otroke, stare in bolehne	
2 kg riza Zlato Zrno	1 kg olja olivnega	2 kg mila holandskega sira (cel	ljudi.	
1/4 kg popra v zrnju	1/2 kg mila Palmolive	1 kg rozin	1/4 kg Ovomaltine	
1/4 kg caja Ceylon	1/4 kg popra v zrnju	2 kg mila za pranje	1/4 kg "MILO" Nestle	
13 1/2 kg	85 kg	1/2 kg mila Palmolive	1/4 kg Fosfatne moke "Falieres"	
St. 28	St. 35	1/4 kg caja Ceylon	1/4 kg mlečne moke Nestle	
2 kg kave Santos extra prima	2 kg kave Santos extra prima	1/4 kg popra v zrnju	14 kg kond. polnomastnega mleka	
8 kg sladkorja kristal	19 kg sladkorja kristal	1/4 kg cimeta	100 gr mesnega ekstrakta "Cirio"	
7 kg riza Carolina Ardizzone	5 kg bele moke 00	1/2 kg nageljnovih zbic (klinckov)	2 1/2 kg	
1 kg rozin	1 kg rozin	100 gr oreškov, celihi	£2-14-0	
18 kg	19 kg sladkorja kristal	10 kom vanilije	St. 51 Londonski Tekstilni paket A.	
St. 29	5 kg bele moke 00	1 kg rozin	3 m originalnega angleškega volne-	
3 kg kave Santos extra prima	1 kg rozin	1 kg rubih fig	nega blaga za mosko obleko s kom-	
10 kg sladkorja kristal	5 kg riza Zlato Zrno	1 kg dateljnov	pletino podlogo	
2 1/4 kg (5 lbs.) svinske masti	5 kg spaghetti la	12 oz orig. limonovega praska	£12-0-0	
2 kg olja olivnega	1 kg sira Parmezan, starega	1 kg sira Parmezan, starega	St. 52 Londonski Tekstilni paket B.	
1/2 kg rozin	2 kg olje olivno	11.75 kg	3 m originalnega angleškega volne-	
1/4 kg popra v zrnju	100 gr popra v zrnju	St. 42	nega stofa za zensko obleko,	
St. 30	100 gr cimeta v prahu	45 kg bele moke 00	6 m poplina, 6 m flanele in 1 par	
1 kg kave Santos extra prima	200 gr caja Ceylon	2 kg kave Santos extra prima	Nylon Dupont nogavic Ia £14-0-0	
8 kg sladkorja kristal	5 kg riza Zlato Zrno	St. 53	Steyr-Puch kolo ("Tourenad") kom-	
2 1/4 kg (5 lbs.) svinske masti	5 kg spaghetti la	10 kg	pleteno, to je z vzorcem, torbico z	
2 kg olja olivnega	1 kg sira Parmezan, starega	1 kg bele moke 00	orodjem, sesalko (pumpo), dinamo-	
1/2 kg eokolade	2 kg olje olivno	2 kg kave Santos extra prima	svetliko, "ocesom" prtljaznikom in	
.150 gr popra v zrnju	100 gr cimeta v prahu	11.75 kg	klijucavnico £19-0-0	
.200 gr caja Ceylon	200 gr mila Palmolive	St. 54 Po najnovejših predpisih mora vsak prejemnik paketa placati takoimenovano "Koletarno takso", ki znaša 220 dinarjev, kar bo doma tudi za najmanjši paket vsak rad placati. Z ozirom na tako majhno takso, smo misljili, da ni treba se posebej poslati denar za nje placiči. Ce pa kdo		
18.10 kg	5 kom vanilije	St. 42	le zeli, smo mu tudi v tem pogledu pripravljeni ustreci.	
St. 31	35.10 kg	10 kg	ZASTOPNIK FIRME ZA N.S.W.:	
1 kg kave Santos extra prima	St. 37	10 kg	MR. R. OLIP, 44 Victoria St., Potts Pt.,	
10 kg sladkorja kristal	2 kg kave Santos extra prima	10 kg	SYDNEY, N.S.W.	
5 kg riza Zlato Zrno	10 kg sladkorja kristal	10 kg		
5 kg kele moke 00	10 kg bele moke 00	10 kg		
1 kg olje olivno	10 kg spaghetti la	10 kg		
2 1/4 kg (5 lbs.) svinske masti	6 kg riza Zlato Zrno	6 kg		

ZASTOPNIK FIRME ZA N.S.W.:
MR. R. OLIP, 44 Victoria St., Potts Pt.,
SYDNEY, N.S.W.